Zasady postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego wobec studentów

Wyrok
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku
z dnia 29 stycznia 2026 r.
III SA/Gd 647/25

Teza

Z faktu umieszczenia powyższej regulacji w rozdziale ustawy, dotyczącym odpowiedzialności studenta, wnioskować należy, że zawieszenie studenta w jego prawach przez rektora jest elementem postępowania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscypliny studentów, choć sama ta decyzja nie jest wydawana w ramach postępowania dyscyplinarnego ani w ramach postępowania wyjaśniającego. Termin "jednocześnie" wyznacza jedynie najwcześniejszy moment zawieszenia studenta w prawach, a zastosowanie tego środka będzie możliwe także w toku postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego.

Skład sądu

Adam Osik
Jacek Hyla (przewodniczący sprawozdawca)
Janina Guść

Sentencja

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 stycznia 2026 r. sprawy ze skargi J. Ś. na decyzję Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku z dnia 2 października 2025 r. w przedmiocie zawieszenia w prawach studenta 1. uchyla zaskarżoną decyzję, 2. zasądza od Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku na rzecz skarżącego J. Ś. kwotę 697,00(sześćset dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 2 października 2025 r. Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zawiesił J. Ś. w prawach studenta VI roku Wydziału Lekarskiego kierunku lekarskiego w roku akademickim 2025/2026, z dniem wydania decyzji ze skutkiem natychmiastowym - do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez Komisję Dyscyplinarną dla Studentów. Jako podstawę prawną decyzji powołano przepis art. 312 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.), powoływanej dalej jako p.s.w.n.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że postanowieniem z dnia 30 maja 2025 roku Rzecznik Dyscyplinarny dla Studentów postanowił wszcząć postępowanie wyjaśniające w sprawie naruszenia przepisów obowiązujących w Uczelni (art. 307 ust. 1 p.s.w.n. w zw. z § 14 pkt 2, 3 i 14 oraz § 27 ust. 3 Regulaminu Studiów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego) oraz popełnienia czynu uchybiającego godności studenta przez studenta o nieustalonej tożsamości - studenta Wydziału Lekarskiego (sprawa dyscyplinarna nr (...)).

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2025 roku Rzecznik Dyscyplinarny dla Studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przedstawił studentowi VI roku Wydziału Lekarskiego kierunku lekarskiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego J.Ś. zarzut tego, że:

1. wyrządził szkodę osobistą podszywając się pod inną osobę poprzez wykorzystanie danych osobowych lub innych danych identyfikujących tj. podpisał się na liście obecności na zajęciach z pneumologii w dniu 9 grudnia 2024 r. za J. M. stwarzając wrażenie, że osoba ta podaje nieprawdę w sprawie jej pobytu na stażu zagranicznym oraz podrzucił do szafki studenckiej J. L. w dniu 5 marca 2025 r. wydrukowane informacje o A. K., które mogły przynieść mu ujmę w opinii publicznej,

2. zamieszczał w systemie informatycznym GUMed, opinie na temat nauczycieli akademickich, zawierające słowa obelżywe, znieważające, mogące poniżyć ich w opinii publicznej oraz skierować podejrzenia na innych studentów z tego powodu, tj. o czyn uchybiający godności studenta GUMed, naruszający przepisy obowiązujące na GUMed (w tym art. 107 ust. 1 p.s.w.n. i § 14 pkt 2-6 Regulaminu Studiów GUMed stanowiącego Załącznik nr 1do Uchwały Nr 17/2024 z dnia 22 kwietnia 2024 r., oraz treść złożonego przez siebie ślubowania) oraz wypełniający znamiona przestępstwa z art. 190a § 2 kodeksu karnego oraz z art. 212 kodeksu karnego (Dz.U. z 2025, poz. 383).

Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku prowadzi dochodzenie w sprawie zniewagi za pomocą środków komunikowania się tj. o czyn z art. 216 § 2 kodeksu karnego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 312 ust. 5 p.s.w.n. w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa, rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną. Termin "jednocześnie" wyznacza najwcześniejszy moment zawieszenia studenta w prawach, a zastosowanie tego środka jest możliwe także w toku postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego.

Przesłuchani w toku postępowania wyjaśniającego świadkowie (T. R., P. T., K. M. i A.K.) zgodnie wskazali Pana J. Ś. jako najbardziej prawdopodobnego autora wpisów, a powyższe jest również przedmiotem dochodzenia w sprawie zniewagi za pomocą środków komunikowania się (czyn z art. 216 § 2 kodeksu karnego) prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Wrzeszcz. Zebrany w sprawie materiał dowodowy spowodował sformułowanie dodatkowych zarzutów opisanych powyżej w punkcie 1, co znajduje również potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych świadków. J. Ś. przesłuchany w dniu 23 czerwca 2025 r. nie przyznał się do stawianych mu zarzutów. Ponadto podejrzenie popełnienia przez studenta przestępstwa potwierdza analiza dokonana przez osoby sprawujące w strukturach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nadzór nad systemem ankiet i po przeanalizowaniu grup studenckich, które miały zajęcia przed opublikowaniem komentarzy, stwierdziły, że do dnia 19 stycznia 2025 r. (data publikacji pierwszego wpisu) jedynym studentem V roku kierunku lekarskiego, który odbył wymagane rozkładem zajęcia oraz fakultet "A", w zakresie których wyrażono opinie był J. Ś.

W związku z powyższym zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Pana J.Ś. przestępstwa, co uzasadnia jego zawieszenie w prawach studenta.

Skargę na powyższą decyzję Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Gdańskiego wniósł J.Ś., zarzucając jej:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 312 ust. 5 p.s.w.n. poprzez jego błędne zastosowanie, pomimo braku uzasadnionego podejrzenia popełniania przestępstwa przez studenta J. Ś., gdyż nie zostało złożone zawiadomienie o podejrzeniu popełniania przez studenta J. Ś. przestępstwa z art. 216 § 2 KK dotyczącego "zniewagi za pomocą środków komunikowania się", jak również dochodzenie toczące w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku pod sygn. akt (...) zostało wszczęte w sprawie dopuszczenia się zniewagi za pomocą środków komunikowania się, tj. o czyn z art. 216 § 2 KK, i nie toczy się przeciwko żadnej osobie fizycznej, ponadto organ nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby, że skarżący dopuścił się przestępstwa z art. 216 § 2 KK,

2) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy w postaci a mianowicie:

- art. 7 KPA w zw. z art. 75 § 1 KPA w zw. z art. 77 § 1 KPA poprzez brak podjęcia przez organ wszelkich czynności zmierzających do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, a w szczególności poprzez:

- brak wystąpienia do Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku o wskazanie etapu, na jakim znajduje się postępowanie o sygn. akt (...), w tym czy zostało wszczęte postępowanie wobec studenta J. Ś.,

- brak przeprowadzenia dowodu z przesłuchania J. Ś., celem wykazania czy Prokuratura Rejonowa Gdańsk- Wrzeszcz w Gdańsku przeprowadzi postępowanie wobec J.Ś. w sprawie czynu z art. 216 § 2 KK dotyczącego "zniewagi za pomocą środków komunikowania się",

- zaniechanie zgromadzenia przez organ jakichkolwiek dowodów wykazujących, iż J.Ś. napisał wulgarne opinie na temat nauczycieli akademickich,

b. art. 7 KPA w zw. z art. 75 § 1 KPA w zw. z art. 77 § 1 KPA w zw. z art. 84 § 1 KPA poprzez nieprzeprowadzenie przez organ dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki celem ustalenia, kto zamieścił w systemie informatycznym opinie na temat nauczycieli akademickich,

c. art. 107 § 1 KPA w zw. z art. 9 KPA w zw. z art. 52 § 3 PostAdmU, przez brak pouczenia J. Ś. o możliwości zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku decyzji w przedmiocie zawieszenia go w prawach studenta,

d) art. 10 § 1 KPA w zw. z art. 81 KPA poprzez uznanie przez organ za udowodnioną okoliczność uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta J.Ś. przestępstwa, podczas gdy skarżący nie miał możności wypowiedzenia się co do dowodów, z których ta okoliczność wynika, wobec uniemożliwienia mu udziału w postępowaniu, jak również wobec braku zgromadzenia dowodów, że skarżący dopuścił się przestępstwa z art. 216 § 2 KK,

e) art. 73 § 1 KPA poprzez uniemożliwienie skarżącemu zapoznanie się aktami postępowania, gdyż organ dysponował wyłącznie aktami postępowania dyscyplinarnego,

f) art. 77 § 1 KPA w zw. z art. 80 KPA przez brak zgromadzenia przez organ materiału dowodowego w niniejszej sprawie pozwalającego na rozstrzygniecie sprawy, w tym uznania, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie popełniania przestępstwa przez skarżącego,

g) art. 10 § 1 KPA w zw. z art. 40 § 2 KPA poprzez doręczenie decyzji skarżącemu, a nie jego pełnomocnikowi;

h) art. 107 § 3 KPA w zw. z art. 11 KPA poprzez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, w jaki sposób organ uzyskał stwierdzenia osób sprawujących w strukturach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nadzór nad systemem ankiet, które miały uznać, że do dnia 19 stycznia 2025 r. (data pierwszego wpisu), jedynym studentem V roku kierunku lekarskiego, który odbył wymagane rozkładem zajęcia i fakultet "A" był J. Ś., w tym brak wskazania dowodu, z którego powyższa okoliczność wynika, oraz brak wskazania przyczyn, dla których organ odmówił wiarygodności i mocy dowodowej innym dowodom, w tym zeznaniom świadka J. Ś.,

i) art. 107 § 2 i 3 KPA w zw. z art. 11 KPA poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu prawnym i faktycznym zaskarżonej decyzji podstawy faktycznej, przez pominięcie protokołu zeznań J. Ś. i zarazem brak odniesienia się do tego dowodu i wskazanie dlaczego został pominięty, ewentualnie dlaczego odmówiono mu przymiotu wiarygodności, w tym brak uzasadnienia faktycznego nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji, jak również brak jakiegokolwiek uzasadnienia prawnego decyzji, w tym w zakresie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji, co w konsekwencji uniemożliwia dokonanie kontroli prawnej zaskarżonego decyzji,

j) art. 108 § 3 KPA poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo że nie zachodziły tego ustawowe przesłanki;

Skarżący wniósł także o zwrot na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazywał, że organ prowadził postępowanie z rażącym naruszeniem prawa i wydał decyzję na podstawie faktów wywodzonych z nieistniejących dowodów oraz okoliczności, które nie pozwalały na przyjęcie, iż istnieje uzasadnione podejrzenie, że J. Ś. dopuścił się przestępstwa. Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku prowadzi bowiem postępowanie w sprawie (in rem), a nie przeciwko konkretnej osobie. W postępowaniu prowadzonym przez prokuraturę J.Ś. nie był nigdy przesłuchany. Swoje ustalenia organ czerpał bezpośrednio i jedynie z akt postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego dla Studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Organ nie zgromadził odrębnie żadnego materiału dowodowego.

W uzasadnieniu swojej decyzji organ uznał, że zeznania świadków, które w ocenie skarżące są pomówieniem jego osoby, stanowiły podstawę do wydania zaskarżonej decyzji. Obiektywna ocena tych zeznań potwierdza, że było to rażąco błędne ustalenie organu. Świadkom, na których powołuje się organ w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, tylko wydawało się, że wulgarne opinie o nauczycielach akademickich mógł zamieścić J. Ś. Nie mieli oni bowiem ku temu żadnych podstaw faktycznych i dowodów. W ocenie J. Ś. ich przypuszczenia opierały się wyłącznie o niechęć wobec niego. Z zeznań skarżącego wynika, że powiadomił właściwy organ o nieprawidłowościach, jakie miały miejsce toku studiów, a które dotyczyły nielegalnego wykorzystywania danych pacjentów przez studentów.

Rektor jako akta sprawy, traktował wyłącznie akta postępowania dyscyplinarnego i nie dał się wypowiedzieć skarżącemu co do materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Tym samym organ naruszył art. 10 § 1 KPA w zw. z art. 81 KPA poprzez uznanie za udowodnioną okoliczność uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta J. Ś. przestępstwa, podczas gdy skarżący nie miał możności wypowiedzenia się co do dowodów, z których okoliczność ta wynika, jak również złożenia wniosków dowodowych. J. Ś. ponadto od początku postępowania dyscyplinarnego nigdy nie przyznał się do zarzuconych mu czynów. Skarżący podnosił szereg zarzutów wobec rzetelności postępowania prowadzonego wobec niego przez Rzecznika Dyscyplinarnego dla Studentów.

Organ nie dysponował na moment wydania zaskarżonej decyzji żadnymi dowodami, które zawierają stwierdzenia osób sprawujących w strukturach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nadzór nad systemem ankiet, które miałyby uznać, że do dnia 19 stycznia 2025 r. (data pierwszego wpisu) jedynym studentem V roku kierunku lekarskiego, który odbył wymagane rozkładem zajęcia i fakultet "A" był J. Ś. Pomimo tego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji powołano się na takie stwierdzenia. Nie wiadomo, jak organ posiadł wiedzę na temat danej okoliczności. W aktach postępowania dyscyplinarnego znalazła się opinia z dnia 8 października 2025 r. w sprawie możliwości identyfikacji osób odpowiedzianych za umieszczenie wulgarnych opinii o nauczycielach w systemie ankiet GUMmed, jednakże sporządzona została ona już po wydaniu przez organ zaskarżonej decyzji. Tym samym organ nie mógł się na niej oprzeć przy wydaniu zaskarżonej decyzji.

Oprócz J. Ś. w zajęciach z "A" uczestniczyło jeszcze 20 innych studentów. Doszło do naruszenia art. 77 § 1 KPA w zw. z art. 80 KPA przez zaniechanie zgromadzenia w niniejszej sprawie materiału dowodowego w sprawie pozwalającego na wydanie zaskarżonej decyzji, w tym uznania, że udowodnione zostało, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie popełniania przestępstwa przez skarżącego. Organ naruszył zarazem art. 73 § 1 KPA, gdyż dysponował wyłącznie aktami postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec J. Ś., co uniemożliwiło skorzystanie przez skarżącego z uprawnień do przejrzenia akt sprawy i zapoznania się materiałem dowodowym.

Wobec powyższych okoliczności nastąpiło także naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędne zastosowanie w sprawie zaskarżonej decyzji art. 312 ust. 5 p.s.w.n. Nie było bowiem żadnego postępowania karnego, które toczyłoby się wobec J.Ś. Nie przedstawiono mu żadnych zarzutów karnych, a nawet nie był on przesłuchiwany w toku postępowania karnego. Organ naruszył przy tym art. 7 KPA w zw. z art. 75 § 1 KPA w zw. z art. 77 § 1 KPA poprzez brak podjęcia wszelkich czynności zmierzających do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. Nie ustalił bowiem, na jakim etapie prowadzone jest postępowanie karne. Nie zgromadzono też żadnych dowodów w sprawie, które potwierdzałby sprawstwo J. Ś.

Zeznania świadków, na które powołuje się organ w uzasadnieniu swojej decyzji nie potwierdzają, że to skarżący zamieścił opinie na temat nauczycieli akademickich. Przedstawiają one tylko odczucia świadków, którzy potwierdzają, że nie mają żadnych dowodów, na to, że J.Ś. popełnił czyn zabroniony. Natomiast grupka studentów, która składała zeznania omawiała między sobą sprawę postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec skarżącego, jak również, że poszczególne z tego grona osoba nie były pozytywnie nastawione do skarżącego. Skarżący wykazał dlaczego inni studenci mogli składać zeznania przeciwko niemu, stwierdził bowiem, że zgłosił podczas odbywania studiów w poprzednim roku przestępstwo i dlatego teraz każdy się na nim obecnie znęca. Wykazał on, że inny student wysłał mu dane pacjentów, których on nie chciał przyjąć. J.Ś. potwierdził również, że zgłosił sprawę bezprawnego wykorzystywania danych pacjentów do Inspektora Danych Osobowych i wówczas wszczęto przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. Według J. Ś. dane osobowe pozyskiwane były od osoby, która miała napisać pracę doktorską z ówczesnym Rzecznikiem Dyscyplinarnym dla Studentów Uniwersytetu Medycznego.

Organ naruszył też art. 7 KPA w zw. z art. 75 § 1 KPA w zw. z art. 77 § 1 KPA w zw. z art. 84 § 1 KPA poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki celem ustalenia, czy kto dokonał zamieszczenia w systemie informatycznym GUMed opinii na temat nauczycieli akademickich.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji brak wskazania, skąd organ wywodzi fakt w postaci stwierdzeń osób sprawujących w strukturach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nadzór nad systemem ankiet, że do dnia 19 stycznia 2025 r. jedynym studentem V roku kierunku lekarskiego, który odbył wymagane rozkładem zajęcia i fakultet A. był J.Ś.. Nie wskazano też dowodów, którym organ odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Pominięto bezzasadnie zeznania skarżącego. Nie wyjaśniono podstawy prawnej przyjętego rozstrzygnięcia, jak również nie przedstawiono żadnego uzasadnienia prawnego dla nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Skutkowało to naruszeniem art. 107 § 2 i 3 KPA w zw. z art. 11 KPA Nie było żadnych podstaw dla nadania zaskarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Uniemożliwianie skarżącemu dalszego uczęszczania na zajęcia skutkuje jedynie dolegliwością dla niego samego. Doszło zatem do naruszenia przez organ art. 108 § 3 KPA Jeżeli uznać, że organ dysponował aktami postępowania dyscyplinarnego i nie musiał posiadać odrębnych akt ze zgromadzonym materiałem dowodowym, to stwierdzić należy, że doszło do naruszenia art. 10 § 1 KPA w zw. z art. 40 § 2 KPA poprzez doręczenie decyzji skarżącemu z pominięciem pełnomocnika, który był umocowany do reprezentowania skarżącego w postępowaniu dyscyplinarnym.

J.Ś. nie został też pouczony o możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, co skutkowało naruszeniem art. 107 § 1 KPA w zw. z art. 9 KPA. w zw. z art. 52 § 3 PostAdmU

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 § 1 i § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1267) w związku z art. 3 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.; powoływanej dalej jako "PostAdmU"), sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej, przy czym kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.

W myśl art. 145 § 1 PostAdmU uwzględnienie skargi następuje w przypadku: naruszenia prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, naruszenia prawa dającego podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego lub innego naruszenia przepisów postępowania, jeśli mogło mieć ono istotny wpływ na wynik sprawy (pkt 1), a także w przypadku stwierdzenia przyczyn powodujących nieważność kontrolowanego aktu (pkt 2) lub wydania tego aktu z naruszeniem prawa (pkt 3). Stosownie natomiast do art. 134 § 1 PostAdmU sąd wydaje rozstrzygnięcie w granicach danej sprawy, nie będąc związany zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną.

Skarga zasługiwała na uwzględnienie, gdyż zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania w stopniu mogącym mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Przepis art. 312 ust. 5 p.s.w.n. stanowi, że w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa, rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.

Jak podnosi się w orzecznictwie sądów administracyjnych z faktu umieszczenia powyższej regulacji w rozdziale ustawy, dotyczącym odpowiedzialności studenta, wnioskować należy, że zawieszenie studenta w jego prawach przez rektora jest elementem postępowania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscypliny studentów, choć sama ta decyzja nie jest wydawana w ramach postępowania dyscyplinarnego ani w ramach postępowania wyjaśniającego. Wskazać przy tym należy, że po wydaniu przez rektora polecenia wszczęcia postępowania wyjaśniającego i wszczęciu tego postępowania, zastosowanie instytucji z art. 312 ust. 5 p.s.w.n. jest także możliwe. Termin "jednocześnie" wyznacza jedynie najwcześniejszy moment zawieszenia studenta w prawach, a zastosowanie tego środka będzie możliwe także w toku postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 9 września 2022 r. sygn. akt III SA/Gl 154/22 oraz wyrok WSA w Gdańsku z dnia z dnia 29 lutego 2024 r. sygn. akt III SA/Gd 477/23).

Ustosunkowując się zatem do niektórych z procesowych zarzutów skarżącego podniesionych w skardze stwierdzić, że w przypadku takim jak w niniejszej sprawie, gdy decyzja w przedmiocie zawieszenia studenta w jego prawach na podstawie art. 312 ust. 5 ustawy wydawana jest następczo w stosunku do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego nie jest niezbędne prowadzenie przez rektora odrębnych akt administracyjnych sprawy. W sposób oczywisty postępowanie w przedmiocie zawieszenia pozostaje wówczas immanentnie związane z toczącym się postępowaniem dyscyplinarnym. Decyzja o zawieszeniu w prawach studenta stanowi swego rodzaju środek zapobiegawczy, mający na celu na celu zapobieżenie niekorzystnym skutkom uczestniczenia w życiu akademickim osoby, wobec której istnieją uzasadnione podejrzenia, że popełniła przestępstwo. Zastosowana przez ustawodawcę konstrukcja stosowania przez organy uczelni przepisu art. 312 ust. 5 ustawy pozwala przyjąć, że rektor w pełni uprawniony i zobowiązany jest do korzystania z dowodów i materiałów zgromadzonych w aktach postępowania dyscyplinarnego.

Co do braku stosownego pouczenia o możliwości zaskarżenia decyzji do sądu administracyjnego to uznać go należy za trafny, gdyż istotnie nie zawiera ona pouczenia o możliwości wniesienia skargi do sądu w myśl art. 52 § 3 PostAdmU. Zarzut ten jest jednak pozbawiony wpływu na rozstrzygnięcie, skoro skarżący reprezentowany przez pełnomocnika zdołał wnieść w ustawowym terminie skargę do sądu.

Uchybieniem procesowym przepisowi art. 40 § 1 KPA było także doręczenie decyzji osobiście skarżącemu, pomimo tego, że ustanowił on pełnomocnika w postepowaniu administracyjnym. Było to jednak także - z powodów wskazanych wyżej uchybienie pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Decyzje podejmowane na podstawie art. 312 ust. 5 p.s.w.n. mają charakter uznaniowy. Uznanie administracyjne jest prawnie dopuszczalną przez przepis prawa materialnego możliwością alternatywnego rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, a zatem po dokonaniu w sprawie ustaleń, organ winien dokonać w ramach uznania administracyjnego wyboru, czy zastosować przewidzianą normą art. 312 ust. 5 p.s.w.n. instytucję. Uznaniowość organu ograniczona jest jednak przesłanką materialną w postaci uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa. Dopiero stwierdzenie występowania tej przesłanki daje rektorowi możliwość działania w ramach uznania administracyjnego, a więc skorzystania z możliwości zawieszenia studenta w prawach studenta (lub nie skorzystania z tej możliwości).

Przechodząc do oceny spełnienia w niniejszej sprawie powyższej przesłanki materialnej, wskazać należy, że pojęcie "uzasadnionego podejrzenia" popełnienia przestępstwa nakłada na organ obowiązek dokonania wnikliwej oceny okolicz-

ności faktycznych sprawy, skutkującej przyjęciem, że fakt popełnienia przestępstwa przez studenta został wiarygodnie wykazany.

Art. 107 § 3 KPA stanowi, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. W odniesieniu do rozpoznawanej sprawy oznacza to, że uzasadnienie powinno zawierać wskazanie powodów przyjęcia przez organ, że doszło do uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa. Organ jest zobowiązany do przedstawienia argumentów przemawiających za przyjęciem, że przesłanka ta wystąpiła.

Podkreślenia wymaga w tym miejscu to, że sąd administracyjny sprawując kontrolę zgodności z prawem zaskarżonej decyzji administracyjnej ocenią ją z biorąc pod uwagę stan faktyczny i prawny istniejący w dacie wydania zaskarżonej decyzji. W szczególności w sprawie kontroli decyzji opartej na art. 312 ust. 5 p.s.w.n. ocenie podlega to, czy organ opierał się na dowodach istniejących w dacie wydania tej decyzji i czy dowody te przeanalizował w sposób wyczerpujący oraz czy przekonująco przedstawił swą ocenę w uzasadnieniu decyzji.

Zaskarżona decyzja, zdaniem Sądu, nie spełnia powyższych wymogów. Okoliczności wskazane przez organ nie pozwalają na przyjęcie, że w dacie wydania decyzji rektor dysponował dowodami świadczącymi o wystąpieniu opartej na usprawiedliwionych podstawach przesłanki w postaci "uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa".

Uzasadnienie zaskarżonej decyzji w zakresie powołania materiału dowodowego i jego analizy należy uznać za co najmniej lakoniczne. Zeznania świadków z postępowania dyscyplinarnego powołano w uzasadnieniu decyzji bardzo ogólnie, wskazując, że "świadkowie wskazali Pana J. Ś. jako najbardziej prawdopodobnego autora wpisów". Nie sposób zaakceptować tego rodzaju twierdzenia (które zresztą w niektórych zeznaniach nie pojawia się wprost, a w niektórych oparte jest o odczucia świadków dotyczące osobowości skarżącego) za podstawę do twierdzenia, że zachodzi "uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa". Stwierdzenie rektora, że zarzucane skarżącemu czyny są przedmiotem dochodzenia prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Wrzeszcz w Gdańsku powinno zostać uzupełnione przez wyjaśnienie czy postępowanie prokuratorskie toczy się w sprawie, czy już w odniesieniu do konkretnej osoby. Dopiero przedstawienie zarzutów konkretnej osobie może stanowić argument na rzecz oceny, że zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. Jak wynika z oświadczenia pełnomocnika skarżącego złożonego na rozprawie, w dacie wydania zaskarżonej decyzji postępowanie toczyło się "w sprawie". Brak w aktach postanowienia o przedstawieniu skarżącemu zarzutów.

W decyzji powołano się także na "analizę dokonaną przez osoby sprawujące w strukturach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nadzór nad systemem ankiet" z której wynikać miało, że do daty publikacji pierwszego wpisu jedynym studentem V roku kierunku lekarskiego, który odbył wymagane rozkładem zajęcia oraz fakultet "A", w zakresie których wyrażono opinie był J.Ś..

Jednakże dokument zatytułowany "Opinia do postępowania dyscyplinarnego nr (...) w sprawie możliwości identyfikacji osoby odpowiedzialnej za umieszczanie wulgarnych opinii o nauczycielach w systemie ankiet dydaktycznych Gumed" znajdujący się w aktach postępowania nadesłanych przez organ datowany jest na dzień 8 października 2025 r. podczas gdy decyzję wydano dnia 2 października 2025 r. Wynika stąd, że rektor wydając zaskarżoną decyzję nie dysponował dokumentem "analizy" na który powołał się w decyzji.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę także na zawarte w odpowiedzi na skargę twierdzenie, że dokonano połączenia numerów IP urządzeń z których pochodziły znieważające ankiety z osobą skarżącego. Informacji o takim dowodzie brak było w aktach sprawy i dlatego nie mogła ona posłużyć sądowi jako materiał przydatny w procesie kontroli zgodności z prawem zaskarżonej decyzji.

Odpowiedź na skargę nie może bowiem uzupełniać zaskarżonej decyzji, poprzez zamieszczenie w niej ocen i rozważań, które zgodnie z art. 107 § 3 KPA powinny obejmować uzasadnienie faktyczne i prawne zaskarżonej decyzji. Pismo procesowe, jakim jest odpowiedź na skargę, nie może konwalidować nieprawidłowości decyzji. Kompetencja sądu administracyjnego obejmuje bowiem kontrolę zgodności z prawem zaskarżonego aktu, a nie stanowiska organu wyrażonego w pismach procesowych. W orzecznictwie akcentuje się, że podniesienie dopiero w odpowiedzi na skargę okoliczności, które powinny być zamieszczone w uzasadnieniu danego aktu wydanego przez organ, należy uznać za wadę postępowania skutkującą wyeliminowaniem wadliwego aktu z obrotu prawnego. (zob. w tej materii wyrok NSA z dnia 31 stycznia 2017 r.; sygn. akt I OSK 2574/15). Rolą sądu administracyjnego nie jest wyręczanie organu w uzasadnieniu podjętego rozstrzygnięcia. To na organie spoczywa obowiązek prawidłowego uzasadnienia decyzji.

Powyższe okoliczności wskazują na to, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 107 § 3 KPA, gdyż jej uzasadnienie nie odpowiada wymogom tego przepisu. Wydano ją także bez wyjaśnienia wszystkich istotnych okolicz-

ności sprawy, czym naruszono art. 7 KPA, art. 77 § 1 KPA oraz art. 80 KPA Przepisy te nakazują organom administracji publicznej ustalenie istotnych w sprawie kwestii po wyczerpującym zebraniu, rozpatrzeniu i ocenie całego materiału dowodowego. Zmaterializowanie tych reguł powinno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji, sporządzonym w myśl art. 107 § 3 KPA Dopiero zadośćuczynienie nakazom wynikającym z przytoczonych regulacji procesowych, umożliwiałoby prawidłową subsumcję normy materialnoprawnej zawartej w art. 312 ust. 5 p.s.w.n.

Wydając decyzję po ponownym rozpoznaniu sprawy organ winien mieć na względzie, że zawieszenie w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną jest to środek zapobiegawczy, który nie może być stosowany jako surogat kary dyscyplinarnej. Zatem wyłączona jest dowolność motywacji rektora i wymagana jest odpowiednia waga przyczyny skorzystania przez rektora z możliwości zawieszenia studenta w prawach studenta.

Organ powinien wykazać istnienie przesłanki uzasadnionego podejrzenia przestępstwa w sposób zgodny z art. 7, 77 i 80 KPA biorąc pod uwagę dowody i okoliczności istniejące w dacie orzekania. Należy podkreślić w tym miejscu, że analiza dokonana przez osoby sprawujące nadzór nad systemem ankiet, na którą powołał się rektor, aby mogła zostać uznana za istotny dowód powinna opierać się na przedstawionym sądowi materiale źródłowym, a mianowicie na listach czy tabelach, pozwalających na zweryfikowanie przez sąd prawidłowości przedstawionej w "analizie" argumentacji. Istotne znaczenie mieć mogą także dokumenty stwierdzające związki numerów IP urządzeń z których pochodziły znieważające ankiety z osobą skarżącego. Wreszcie rzeczą organu będzie zweryfikowanie tego na jakim etapie pozostaje postępowanie przygotowawcze prowadzone przez Prokuraturę.

Dopiero po ewentualnym ustaleniu w oparciu o dowody przeprowadzone zgodnie z powyższymi wskazaniami rektor rozważyć winien, czy występują okoliczności w których wymagane byłoby zawieszenia skarżącego w prawach studenta. Istotą decyzji uznaniowej jest pozostawienie organowi swobody wyboru określonego rozwiązania w ramach tzw. luzu decyzyjnego, jednakże z zastrzeżeniem, że wybór ten powinien być odpowiednio uzasadniony. Ocena sądu w tym zakresie, dotyczyć powinna tego czy organ administracji nie przekroczył granicy uznania administracyjnego. Z uzasadnienia wyboru jednego z możliwych rozwiązań, wynikać powinno, dlaczego organ zdecydował się na zajęcie określonego stanowiska, w szczególności, gdy przyjmuje rozwiązanie negatywne dla strony. Ocenie sądu administracyjnego podlega, czy podane okoliczności nie są dowolne i czy rozsądnie rzecz biorąc mogą uzasadniać skorzystanie przez organ z możliwości zawieszenia studenta w prawach studenta. Oczywistym jest bowiem, że podejmowanie decyzji opartych na uznaniu administracyjnym nie może oznaczać dowolności i arbitralności (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 5 kwietnia 2017 r. sygn. akt IV SA/Gl 574/16).

W tym stanie sprawy, opierając się na przepisie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c PostAdmU. Sąd uchylił zaskarżoną decyzję.

Rozpoznanie ponownego wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji było bezprzedmiotowe z uwagi na brzmienie art. 152 PostAdmU zgodnie z którym w razie uwzględnienia skargi na akt lub czynność, nie wywołują one skutków prawnych do chwili uprawomocnienia się wyroku, chyba że sąd postanowi inaczej.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 200 PostAdmU wobec uwzględnienia skargi w całości.

Powołane w powyższym uzasadnieniu wyroku orzeczenia sądów administracyjnych dostępne są w Internetowej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (orzeczenia.nsa.gov.pl).